

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
ІНІІ інститут історії, права та міжнародних відносин
кафедра історії України

Дмитро Кудінов

**ГЕНДЕРНА ІСТОРІЯ ЛЮДСТВА:
КОМПЛЕКС ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

Суми – 2024

УДК 94+305:37.091.274

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради

Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка

(протокол № 12 від 19.06.2024)

Укладач:

Д. В. Кудінов, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Рецензенти:

Ю. В. Тарабан, доктор філософії у галузі освіти/педагогіки, старший викладач кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

О. В. Жуков, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін

Гендерна історія людства: комплекс тестових завдань до самостійної роботи / [уклад.: Д. В. Кудінов]. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. 49 с.

Методичні матеріали призначені для узагальнення й закріплення знань з навчального курсу вибіркової дисципліни «Гендерна історія людства» для студентів III курсу спеціальності 032 Історія та археологія. У виданні подаються тестові завдання, згруповані у чотири блоки.

УДК 94+305:37.091.274

Кудінов Д. В., 2024

СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024

ЗМІСТ

Передмова

Інформаційний зміст курсу

Завдання

Тест 1. Гендерна теорія й гендерна історія.

Тест 2. Гендерні відносини в епоху первісного ладу та в період стародавнього світу.

Тест 3. Гендерні відносини від Середньовіччя до епохи Просвітництва.

Тест 4. Гендерні відносини від Великої Французької революції до інформаційної епохи.

Рекомендовані джерела та література

ПЕРЕДМОВА

Навчальна-дисципліна «Гендерна історія людства» є дисципліною, що висвітлює важливу складову соціальної історії. Вона нерозривно пов'язана із загальною історією України, всесвітньою історією, історією культури, соціологією та сексологією. Знання гендерної історії дозволить краще зрозуміти питання трансформації статевих відносин, ролі чоловіків і жінок в історії, консервації чи лібералізації сексуального життя людей, формування гендерного порядку відповідного певній стадії історичного розвитку.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Гендерна історія людства» – формування цілісного уявлення про гендерну історію, опанування студентами методологією і концептуальним апаратом гендерної історії, усвідомлення інтегративного потенціалу гендерного аналізу в історичній науці.

Навчальна дисципліна «Гендерна історія людства» входить до переліку вибіркових компонентів освітньо-професійної програми (цикл професійної підготовки) для студентів спеціальності 032 Історія та археологія.

Самостійна робота магістрантів під час опанування дисципліною передбачає виконання ними тестових завдань, націлених на закріплення, узагальнення й перевірку знань. Загалом, запропоновано чотири тестових завдання по 30 питань на кожне. Кожне з питань передбачає обрання одного правильного варіанту із запропонованих чотирьох. Комплекс доповнений інформаційним змістом навчальної дисципліни, в якому розкрито її основний зміст, а також списком рекомендованих джерел та літератури.

У цілому, представлені методичні матеріали мають сприяти міцному засвоєнню знань з курсу, а також націлені на спроможність майбутніх істориків-освітян їх використовувати на заняттях з історії у закладах середньої, спеціальної середньої та позашкільної освіти.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Гендерна теорія й гендерна історія

Тема 1.1. Предмет і сутність гендерних досліджень.

Поняття гендера. Гендерні дослідження. Гендерні теорії. Гендерна соціалізація та становлення гендерної ідентичності. Гендерні ролі та стереотипи.

Тема 1.2. Вступ до гендерної історії.

Предмет гендерної історії. Гендерний аналіз в історичній науці. Гендерна методологія в історії. Проблема приватного та публічного в гендерній історії. Історична фемінологія. Маскулінність як історія. Гендерна концепція в історії.

Розділ 2. Еволюція гендерних відносин у просторі всесвітньої історії

Тема 2.1. Становлення гендерної стратифікації в первісному суспільстві.

Поява екзогамних відносин в первісному суспільстві. Материнська родова громада. Родина й шлюб. Табу в сфері статевих відносин. Патріархальність у пізньому первісному суспільстві. Скіфська маскулінність. Міф про амазонку.

Тема 2.2. Гендерні відносини в стародавньому світі: Близький Схід, Індія, Китай.

Жіночі й чоловічі образи давньоєгипетської міфології. Шлюб та родина Давнього Єгипту. Статус єгипетської жінки. Виховання єгипетських хлопців і дівчат. Жіночі й чоловічі образи міфології Міжріччя. Шлюб та родина в Месопотамії. Статус вавилонської жінки. Храмова проституція в Месопотамії. Шлюб та родина в хетів. Гендерні відносини в Іудеї. Чоловіча та жіноча половини родини Персидської держави. Шлюб та родина у ведичному та індуїстському суспільствах. Культ Лінгама. Камасутра й сексуальна культура Індії. Род, клан, родина в Давньому Китаї. Конфуціанська родина. Давньокитайська еротологія. Жінка в імператорському палаці часів У Хоу.

Тема 2.3. Чоловік та жінка в епоху Античності.

Тілесність у сприйнятті античної філософії. Уявлення про призначення чоловіка й жінки. Правовий статус жінки. Шлюб у класичній Греції. Етруська гінекократія. Шлюб у Давньому Римі. Секс і сексуальність в античному світі. Гомосексуалізм в античному світі.

Тема 2.4. Гендерні відносини в епоху Середньовіччя.

Образи чоловіка та жінки в християнстві. Тілесність у середньовічній Європі. Шлюб і сім'я. Церква й жінка. Формування образу «прекрасної дами». Прихована сексуальність у середньовічній Європі. Полювання на відьом. Візантійська сім'я. Гендерні норми Візантії. Аскетизм та еротизм у країнах християнства східного обряду. Жінки в історії Східної Римської імперії. Ісламське розуміння гендеру. Жінка в мусульманській родині. Секс і полігамія в ісламі. Гендер країни Ямато.

Тема 2.5. Гендер від Ренесансу до Просвітництва: західний світ.

Призначення жінки й чоловіка в суспільній думці ранньомодерної Європи. Буденне життя чоловіка та жінки. Трансформації ідеалу краси. Тілесність в епохи Ренесансу, Бароко та Просвітництва. Формування «галантного» ставлення до жінки. Любов та шлюб. Сексуальність і девіації. Проституція. «Чоловічі» заняття жінки. Жінка в політиці.

Тема 2.6. Епоха боротьби за емансипацію жінки.

Французька революція та початок емансипації жінки. Суфражизм і фемінізм. «Жіноче питання» в політичній повістці та в громадській думці. Жінка – найманий робітник. Жінка й релігія. Руйнація традиційного єврейського гендерного світу. Любов і шлюб епохи промислової революції. Тілесність і сексуальність. Проституція й порнографія. Гендер у світлі реклами та моди.

Тема 2.7. Сексуальна революція ХХ століття й гендерна трансформація новітньої епохи.

Осмислення гендеру: інтелектуальні провісники сексуальної революції. Перша світова війна й гендер. Зміна правового статусу жінки в інтервоєнний період. Сексуальна емансипація жінки. Нацизм, фашизм і гендер. Фемінізм у міжвоєнний період. Друга світова війна й участь у ній жінок. Гендерні

дослідження та їхній вплив на суспільну свідомість. Становлення статевого егалітаризму в Західному світові в повоєнний час. Суспільство споживання й гендер. Гендерні аспекти трудової діяльності в другій половині ХХ ст. Права жінок у другій половині ХХ ст. Проблеми й шляхи досягнення гендерної рівності наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Вестернізація й глобалізація статевої лібералізації. Боротьба за право на існування та визнання ЛГБТ-спільноти. Криза традиційної сім'ї. Самотність. Тілесність і сексуальність у ХХІ ст.: реальність і образність в мережах.

Розділ 3. Гендерна історія України.

Тема 3.1. Гендерні відносини в Україні-Русі.

Гендерні відносини в східних слов'ян у дохристиянську епоху. Християнство й стать. Правовий статус давньоруської жінки. Шлюб і родина в Русі. Повсякденність чоловіка й жінки середньовічної Русі. Гендерні стереотипи Русі: маскулінність і фемінність. Тілесність і сексуальність русичів.

Тема 3.2. Гендерна культура ранньомодерної України.

Ренесансний вплив на соціальну роль статі. Барокова маскулінність українського козака. Українки в творенні культури, ХVІ – перша половина ХVІІ ст. Козаччина: ідеали краси; дошлюбні відносини; шлюб і кохання; тілесність і сексуальність.

Тема 3.3. Гендерна історія України імперської доби.

Любов та шлюб в умовах суспільно-економічних трансформацій. Чоловік і жінка в аграрному світі. Статі в міському середовищі. Повсякдення чоловіків і жінок у дворянських гніздах. Дворянські гареми з кріпачок. Початок емансипації жінок у Наддніпрянщині: жіноча освіта, розширення прав жінок, соціальний захист. Гендерні відносини на західноукраїнських землях. Феміністичний рух в Україні. «Жіноче питання» в підросійській Україні. Український суспільно-політичний рух і жінки. Нелегальна та легальна проституція. Тілесність і

сексуальність. Л. фон Захер-Мазох: українські сторінки біографії; ідея випробування тілесного та душевного болю.

Тема 3.4. Гендерні відносини в радянській Україні.

Ідея звільнення статей в марксизмі. Більшовицька емансипація жінки. Сексуальний максималізм 1920-х років. Повернення до консервативного гендерного порядку: «чоловіча» та «жіноча» соціальні ролі, керована громадська діяльність жінки, переслідування представників ЛГБТ, заборона абортів, пропаганда статевої стриманості та критика сексології. Гендер в УРСР і Друга Світова війна. Радянська родина: пропагандистський міф і реалії, тілесність і сексуальне життя, повсякденність чоловіків і жінок в парадигмі дозвілля. Аборти в радянській Україні.

Тема 3.5. Гендерна реконструкція українського суспільства наприкінці ХХ – у ХХІ ст.

Відкрите суспільство й злам радянської стереотипізації шлюбу й кохання. Формування суспільства споживання та гендер: стереотипізація «чоловічого» та «жіночого» в ринкових умовах. Питання гендерної рівності в незалежній Україні. Феномен «заробітчанства» та гендерні відносини. Криза маскулінності – фемінізація чоловіків. Сексуальна просвіта: від «газетної самоосвіти» та сексуального навчання, проблема доступності психологічної й сексологічної підтримки статей. Дошлюбний секс і аборти в Україні. Епідемія розлучень. Віртуальні знайомства. Самотність чоловіків і жінок. ЛГБТ-рух в Україні. Порнографія і проблема легалізації сексуальних послуг. Проблема насилля в сім'ї.

ЗАВДАННЯ

Тест 1. Гендерна теорія й гендерна історія

1. Укажіть правильний варіант ознак статі

- а) генетична, соціальна, психологічна, гормональна, біологічна, цивільна
- б) генетична, репродуктивна, гормональна, соматична, психічна, цивільна
- в) генетична, біологічна, соматична, психологічна, юридична, етична
- г) генетична, репродуктивна, психічна, соціальна, юридична, етична

2. Основний засіб гендерної соціалізації – це

- а) навіювання
- б) копіювання
- в) виховання
- г) гра та спілкування

3. Поява жіночих студій у країнах Заходу припадає на

- а) 1950-ті роки
- б) 1960-ті роки
- в) 1970-ті роки
- г) 1980-ті роки

4. Первинне завдання жіночих досліджень можна схарактеризувати фразою

- а) «відкрити жінку»
- б) «відновити жінку»
- в) «реконструювати жінку»
- г) «додати жінку»

5. Установіть час виходу гендерних досліджень на глобальний рівень

- а) 1980-ті роки
- б) 1990-ті роки
- в) початок XXI ст.
- г) друга половина 2010-х років

6. Визначить ідейну сутність фемінізму третьої хвилі

- а) боротьба за юридичну рівність статей
- б) домагання соціальної рівності статей
- в) поглиблення розуміння категорії «жінка»
- г) захист інтересів ЛГБТ-спільноти

7. Укажіть розуміння гендеру у феміністському постмодернізмі

- а) «жінка» та «чоловік» – продукт соціального виховання
- б) «жінка» та «чоловік» – образи сприйняття іншими та самосприйняття
- в) «жінка» та «чоловік» – сконструйовані дискурсом категорії
- г) «жінка» та «чоловік» – дві половини поведінки кожної статі

8. Основою для аналізу в транснаціональних гендерних дослідженнях є

- а) внутрішньогендерні відмінності
- б) деконструкція понять «жінка» й «чоловік»
- в) сегменти соціального простору, утворені перетином різних осей соціального поділу
- г) гендерні та сексуальні суб'єкти, які не вписуються в рамки гетеросексуальності

9. Назвіть основні параметри соціальної диференціації та нерівності в інтерсекційному аналізі

- а) гендер, клас, раса / етнос
- б) гендер, сексуальна орієнтація, дивергентність
- в) гендер, дивергентність, клас
- г) гендер, владність / підпорядкованість, раса / етнос

10. Руйнування раніше прийнятих цінностей та засвоєння нових моделей гендерної поведінки – це

- а) гендерна деконструкція
- б) гендерна ресоціалізація
- в) гендерна реіновація
- г) гендерна революція

11. Укажіть основні труднощі на шляху гендерної соціалізації особистості

- а) гендерна нерівність у професійній та освітній сферах, неповна родина – відсутність батька в сім'ї, правові обмеження жінок
- б) упередження стосовно фемінності / маскулінності, переважання жінок в царині освіти, маніпулювання гендерною свідомістю в ЗМІ та рекламі
- в) патріархальна стереотипізація, упередження стосовно фемінності / маскулінності, гендерна нерівність у професійній та освітній сферах
- г) культурні стандарти жіночого та маскуліного, патріархальна стереотипізація, неповна родина – відсутність батька в сім'ї

12. Переживання своєї відповідності гендерним ролям, сукупностям суспільних норм і стереотипів поведінки, характерних для представників певної статі – це

- а) гендерна стереотипізація
- б) гендерна соціалізація
- в) гендерна ідентичність
- г) гендерна роль

13. Утілення жіночих рис особистості за Карлом Густавом Юнгом – це

- а) аніма
- б) психея
- в) его
- г) ід

14. Провідна функція гендерних стереотипів – це

- а) орієнтація в сфері міжстатевих відносин
- б) нормування гендерної поведінки
- в) сприяння соціалізації особистості
- г) захист групових цінностей у моральній, релігійній, естетичній сферах

15. Зазначте основні шляхи гендерної деконструкції

- а) правове забезпечення рівності статей; змішане навчання та виховання хлопців і дівчат; упровадження правила гендерного паритету в громадській, приватній та державній сферах

б) гендерна та сексуальна просвіта; забезпечення й заохочування в громадській сфері успішного виконання гендерно нетрадиційних ролей; упровадження правила гендерного паритету в громадській, приватній та державній сферах

в) забезпечення й заохочування в громадській сфері успішного виконання гендерно нетрадиційних ролей; правове забезпечення рівності статей; пропаганда квір-цінностей

г) ствердження мультикультурної толерантності в суспільстві; гендерна та сексуальна просвіта; змішане навчання та виховання хлопців і дівчат

16. Установіть основний склад теоретичного базису ствердження гендерної історії

а) лібералізм, анархізм, постмодернізм

б) марксизм, анархізм, екзистенціалізм

в) психоаналіз, марксизм, лібералізм

г) гуманістична психологія, соціал-демократія, структуралізм

17. Установіть правильність наступності етапів розвитку гендерної історії

а) дослідження історії боротьби жінок проти чоловічого світу → інтерес до нового розуміння влади → дослідження розбіжностей статей → визнання необхідності оновлення методології

б) визнання необхідності оновлення методології → дослідження класового та етнічного компонентів гендеру → інтерес до нового розуміння влади → формування цілісної гендерної історії

в) конструювання понять «жіноче» та «чоловіче» в ракурсі історичного пізнання → дослідження історії боротьби жінок проти чоловічого світу → дослідження чоловічої статі в історії

г) дослідження розбіжностей статей → вивчення типового й унікального в гендерному порядку → конструювання понять «жіноче» та «чоловіче» в ракурсі історичного пізнання → формування цілісної гендерної історії

18. Позначте основні підходи Джоан Скотт в історико-гендерних дослідженнях

а) використанні історико-антропологічного та мікроісторичного аналізу; поєднання «жіночих» та «чоловічих» досліджень; дослідження гендерних нерівностей; акцентуація гендерних стереотипів і ролей в епохах

б) поєднання «жіночих» та «чоловічих» досліджень; звернення до текстуально-інтерпретаційного підходу; дослідження відносин статей; побудова соціальних асиметрій і ієрархій

в) дослідження гендерних нерівностей; побудова соціальних асиметрій і ієрархій; вивчення соціального контексту епохи; увага до етнічних та класових компонентів гендеру

г) вивчення соціального контексту епохи; звернення до текстуально-інтерпретаційного підходу; увага до відхилень від норми гендерної поведінки; конструювання поняття «норма»

19. Визначить специфіку історико-гендерних досліджень

а) акцентуація почуттів в історії у протилежність раціональних пояснень; ґрунтування досліджень на широкій джерельній базі; здорова конкуренція в наукових студіях; широке застосування статистичного підходу; ретельний лінгвістичний аналіз текстів; звернення до методології біологічних, соціологічних і психологічних досліджень

б) здорова конкуренція в наукових студіях; віддавання переваги якісним методам перед кількісними; науково-популярний стиль історіописання; акцентуація почуттів в історії у протилежність раціональних пояснень; ґрунтування досліджень на широкій джерельній базі; увага до типового в гендерній історії

в) дотримання принципу співробітництва; утилітарний підхід до джерел; віддавання переваги якісним методам перед кількісними; ретельний лінгвістичний аналіз текстів; акцентуація почуттів в історії у протилежність раціональних пояснень; дослідження фону подій /явищ

г) дослідження фону подій /явищ; увага до типового в гендерній історії; звернення до методології біологічних, соціологічних і психологічних

досліджень; утилітарний підхід до джерел; дотримання принципу співробітництва; увага до художніх образів епохи

20. Первинне завдання історико-фемінологічних студій – це

- а) обґрунтувати непересічну роль жінки в історії та «переписати» історію з позицій жіноцтва
- б) дослідити дискримінації за ознакою статі та аргументувати необхідність виправлення існуючого гендерного порядку
- в) протиставити «історію жінок» «історії чоловіків» в контексті загальної соціальної історії
- г) викрити несправедливість існуючого гендерного ладу та здобути аргументи для усунення численних гендерних нерівностей

21. Предметне поле жіночої історії за Гердою Лернер – це

- а) дискримінація жінок
- б) жіночий досвід у різних сферах людської життєдіяльності
- в) сфера жіночої зайнятості та соціальної активності
- г) духовно-емоційний світ жінки

22. Позначте правильний варіант основних здобутків історичної фемінології

- а) уможливлення реального бачення жінки в історії завдяки вивченню жіночого досвіду; ствердження тези про те, що жінка традиційно домінувала в домашній сфері та вихованні дітей; порушення нових тем дослідження, пов'язаних із гендерним баченням; скептичне бачення наслідків науково-технічного поступу; розширення значення історії повсякденності та ментальності; реконструкція жіночої соціальної самосвідомості
- б) оновлення методології історичних досліджень; ствердження тези про те, що жінка традиційно домінувала в домашній сфері та вихованні дітей; розширення значення історії повсякденності та ментальності; реабілітація жертв минулого гендерного насилля; руйнування гендерних стереотипів; зменшення ролі чоловіка в історії
- в) руйнування гендерних стереотипів; закладання основ подальшого розвитку напрямку гендерної історії; уможливлення реального бачення жінки в історії

завдяки вивченню жіночого досвіду; скептичне бачення наслідків науково-технічного поступу; реабілітація жертв минулого гендерного насилля; реконструкція фону та чинників розвитку гендерної історії

г) реконструкція фону та чинників розвитку гендерної історії; зменшення ролі чоловіка в історії; порушення нових тем дослідження, пов'язаних із гендерним баченням; реконструкція жіночої соціальної самосвідомості; запровадження нової історичної термінології; розкриття теми жіночої сексуальності в культурі

23. Розкрийте в чому полягає «криза маскулінності» в XXI ст.

а) вивільнення жінок від чоловіків, зміна гендерних відносин влади, зростання соціальної відповідальності чоловіків, зміна характеру чоловічої сексуальності, дискримінація платонеспроможних чоловіків, індивідуалізація чоловіків, руйнування солідарних спілок чоловіків, заміна консюмерізмом традиційних цінностей

б) руйнація традиційної схеми поділу праці, зміна гендерних відносин влади, еволюція шлюбно-сімейних відносин, зміна характеру соціалізації хлопчиків, зміна соціокультурних стереотипів маскулінності, зміна характеру чоловічої сексуальності, зростання терпимості по відношенню до гомосексуальності, індивідуалізація чоловіків

в) відчуття провини чоловіків перед жінками, руйнація традиційної схеми поділу праці, фемінізація чоловіків, уникнення соціальної відповідальності чоловіками, зростання терпимості по відношенню до гомосексуальності, руйнування солідарних спілок чоловіків, зміна характеру соціалізації хлопчиків, порушення гормонального стану чоловіків

г) зміна соціокультурних стереотипів маскулінності, відчуття провини чоловіків перед жінками, еволюція шлюбно-сімейних відносин, вивільнення жінок від чоловіків, фемінізація чоловіків, втрата чоловіками першості в розвитку людського капіталу

24. Установіть у чому полягає сутність поняття «бути чоловіком» за Елізабет Бадентер

а) відповідати традиційним гендерним стереотипам про чоловічу гідність

- б) проявляти антижіночість, тяжіння до чоловічого середовища
- в) доведення свого права на звання «чоловік»
- г) кар'єрний і матеріальний успіх у житті, висока сексуальна конституція

25. Укажіть який перелік можна віднести до розуміння токсичної маскулінності

- а) цисгендерність, менсплейнінг, гомофобія, часта зміна сексуальних партнерів, образливість
- б) гендерна стереотипізація, мізогінія, гомофобія, агресія, харасмент
- в) мізогінія, андроценризм, сатириазіс, слатшеймінг, часта зміна сексуальних партнерів
- г) агресія, цисгендерність, філогенія, пансексуалізм, сексизм

26. Визначить вихідні позиції гендерної соціалізації

- а) формування гендерних моделей суспільством, наявність інститутів соціального контролю, культурні традиції
- б) ієрархія влади, свобода вибору особистості, зафіксовані правом норми поведінки
- в) культурні традиції, ієрархія влади, релігійне бачення призначення статі
- г) релігійне бачення призначення статі, традиція як етична норма поведінки, наявність інститутів соціального контролю

27. Установіть загальноприйнятну модель ролі жінки в європейському патріархальному суспільстві, визначеної гендерною історією

- а) місце жінки встановлювалося чоловіком, від якого вона залежала; жінка зобов'язувалася вести домашнє господарство й не залучалася до основної економічної діяльності родини; жінка була позбавлена правової суб'єктності; питання дітонародження, прийняття дитини в сім'ю вирішувалося виключно чоловіком
- б) основні обов'язки жінок у сім'ї та по дому не виключали їх з інших форм праці; місце жінки встановлювалося чоловіком, від якого вона залежала; праця жінок у домогосподарстві і поза ним завжди вважалася менш важливою, ніж чоловіча робота; вимога до жінок підкорюватися чоловікам

в) жінка була позбавлена правової суб'єктності; праця жінок у домогосподарстві і поза ним завжди вважалася менш важливою, ніж чоловіча робота; виховання дітей було турботою, передусім, жінки; зворотною стороною упослідженого становища жінки був захист з боку чоловіка

г) зворотною стороною упослідженого становища жінки був захист з боку чоловіка; жінка зобов'язувалася вести домашнє господарство й не залучалася до основної економічної діяльності родини; вимога до жінок підкорюватися чоловікам; «товарність» жінки припадала на юнацький вік, по завершенню якого вона втрачала привабливість в якості сексуального об'єкту

28. Поєднання маскулітності з розумом усупереч чутливості та тілесному – це

- а) андрогінія
- б) цисгендерність
- в) сапіосексуальність
- г) логоцентризм

29. Укажіть на сутність другої хвилі фемінізму

- а) боротьба за юридичну рівність жінок із чоловіками
- б) боротьба за рівні можливості для жінок, визнання права за ними вільної особистості
- в) боротьба за свободу гендерної ідентичності жінки
- г) боротьба за встановлення матріархального суспільства

30. Укажіть до якої категорії гендерного аналізу слід віднести розгляд особливостей самоідентифікації статей та гендерних конфліктів

- а) аналіз комплексу символів і образів, що характеризують чоловіка та жінку в культурі
- б) аналіз комплексу гендерних норм
- в) аналіз самоусвідомлення особистості
- г) аналіз ролі статевих відмінностей у функціонуванні соціальних інститутів

**Тест 2. Гендерні відносини в епоху первісного ладу та в період
стародавнього світу**

1. Укажіть що вплинуло на поступове зникнення еструсу в гомінідів

- а) розселення протолюдей за межами Африки, вплив кліматичних змін
- б) домінування альфасамців, що зумовлювало часте (позасезонне) парування
- в) фізіологічні та гормональні зміни в ході антропогенезу
- г) чисельне переважання самців у первісному стаді

2. Установіть який тип статевої поведінки був найбільш притаманним для прагромад неандертальців

- а) екзогамія
- б) агамія
- в) ендогамія
- г) полігамія

3. Обґрунтуйте причину становлення матріархату в епоху верхнього палеоліту за Г. Л. Морганом

- а) жінка була ефективнішою у забезпеченні харчем роду, що й зумовило її високий соціальний статус
- б) конкуренція між чоловіками за жінку посилювало громадське значення останньої, передавало їй право вибору партнера
- в) від репродуктивної функції жінки залежало виживання роду, тому її усіляко оберігали та ставилися до неї із шанобою
- г) за умов існування групового шлюбу батько був невідомий, тож рід здійснювався за материнською лінією

4. Прибічник теорії появи екзогамії, згідно якої остання зумовлена встановленням норми поведінки, за якої самка шукає користі від асоціації із самцем, – це

- а) Ч. Дарвін
- б) Р. Бріффорд
- в) Л. Г. Морган

г) Є. Дюркгейм

5. Пуналуальна родина – це

- а) шлюбна спільнота осіб одного покоління
- б) шлюбна спільнота осіб одного покоління за виключенням сіблінгів
- в) сороратний шлюб
- г) родина з відчутною владою чоловіка

6. Тип шлюбу за локалізацією, за якого жінка міститься на території свого чоловіка, – це

- а) уксорілокальний шлюб
- б) патрілокальний шлюб
- в) вірілокальний шлюб
- г) дуолокальний шлюб

7. Точка відліку родинності йменується в генеалогії як

- а) ікс
- б) солітер
- в) его
- г) піонер

8. Установіть основні компоненти табу

- а) переконання, що здійснення любим членом групи певних дій зумовить насування небезпеки; почуття жаху перед невідомою силою; заборона певних вчинків і дій
- б) заборона певних вчинків і дій; наявність інструкцій щодо уникнення або виправлення заборонених дій; здійснення ритуалів, що мусять відігнати небезпеку перед групою
- в) чітка регламентація нормативних дій; почуття жаху перед невідомою силою; наявність інструкцій щодо уникнення або виправлення заборонених дій
- г) здійснення ритуалів, що мусять відігнати небезпеку перед групою; посвячення в таємниці табу ініційованих членів групи; переконання, що здійснення любим членом групи певних дій зумовить насування небезпеки

9. Установіть основну причину встановлення патріархату

- а) демографічна революція епохи неоліту, що зменшило соціальне значення репродуктивної функції жінок
- б) посилення господарської ролі чоловіка в період енеоліту та бронзового віку
- в) поява воєн, що підвищувало роль чоловіка як захисника громади та родини
- г) перехід від парної до моногамної родини

10. Чоловічі та жіночі будинки з'явилися в епоху

- а) мезоліту
- б) неоліту
- в) енеоліту
- г) бронзового віку

11. Укажіть в якій цивілізації Стародавнього Сходу була присутня найбільша кількість жіночих божеств

- а) Давня Месопотамія
- б) Давня Індія аріїв
- в) Давній Єгипет
- г) Хетське царство

12. Вавилонське божество, яке було втіленням кохання та сексу, – це

- а) Іштар
- б) Таммуз
- в) Нінурта
- г) Син

13. Укажіть які надавалися пропозиції єгипетським чоловікам у відношенні жінок від авторів моральних напучень і художніх творів

- а) тримати жінку в суворій покорі
- б) надавати свободу дій жінці у відомих межах пристойності
- в) любити свою обраницю
- г) перекладати на жінку основний тягар роботи в полі чи в майстерні

14. У якій державі Стародавнього Сходу існували шлюбні ринки?

- а) Давній Єгипет
- б) держава Ахеменідів

в) Китай часів «ворогуючих царств»

г) Староавилонське царство

15. Установіть в якій державі Стародавнього Сходу дозволявся шлюб між кровними братом та сестрою

а) Давній Єгипет

б) Ассирія

в) Хетське царство

г) Давня Індія

16. Зазначте підстави для розлучення жінки із чоловіком за законами Хаммурапі

а) нездатність чоловіка матеріально утримувати жінку

б) подружня зрада з боку чоловіка, втеча чоловіка зі своєї громади

в) відсутність обіцяного викупу чоловіком жінки в її родині

г) безплідність чоловіка, продаж у рабство чоловіка

17. Позначте назву індійської жінки, яка, будучи бездітною, погоджувалася на своє ритуальне вбивство від вогню у випадку смерті її чоловіка

а) садг'явадгу

б) брахмавадіні

в) пунарбху

г) саті

18. «Мистецтво внутрішніх покоїв» вперше описане в давньокитайській книзі

а) «Ши Цзін» («Книга пісень»)

б) «Хань шу» («Історія Хань»)

в) «Лунь Юй» («Бесіди і судження»)

г) «Ї Цзін» («Книга змін»)

19. Визначить зміст поведінки добродісної жінки за «Камасутра» Ватсьяяна Малланага

а) уміти терпіти несправедливість від чоловіка; дотримуватися культу предків; вчиняти відповідно бажання чоловіка та служити йому як божеству; дбати про

батьків чоловіка; дбати про чистоту та приємні запахи свого тіла; терпляче переносити бійки з боку чоловіка

б) влаштовувати свята й розваги для свого чоловіка; дотримуватися культу предків; уникати лайки в бік чоловіка; удосконалювати свої вміння та навички в мистецтві кохання; залишатися відданою чоловікові; чітко дотримуватися посту

в) дотримуватися затворницького образу життя; влаштовувати свята й розваги для свого чоловіка; удосконалювати свої вміння та навички в мистецтві кохання; брати на себе всю турботу про дім; дбати про батьків чоловіка; вести кошторис родини

г) вчиняти відповідно бажання чоловіка та служити йому як божеству; брати на себе всю турботу про дім; залишатися відданою чоловікові; дотримуватися затворницького образу життя; уникати лайки в бік чоловіка; дбати про чистоту та приємні запахи свого тіла

20. Установіть назву фалічного культу в індуїзмі

а) культ Натараджа

б) культ Ішвара

в) культ Лінгама

г) культ Ками

21. Укажіть які психологічні властивості жінок, на думку давньогрецьких філософів, вважалися ознакою їх недосконалості

а) алогічність, брехливість, улесливість, пристосуванство

б) душевність, емоційність, пристрасність, алогічність

в) мовленнева активність, нестриманість, сльозливість, дратівливість

г) невпевненість, несерйозність, емоційність, нестриманість

22. Назвіть тип афінської жінки, яка була співмешканкою чоловіка, переважно з числа вільновідпущениць

а) гетера

б) палакке

в) диктеріада

г) леофора

23. Укажіть в якому із давньогрецьких полісів утвердився інститут патріотичної проституції

- а) Спарта
- б) Афіни
- в) Фіви
- г) Коринф

24. Установіть обов'язковий елемент весільного вбрання нареченої в Давньому Римі

- а) стола – довга туніка до щиколоток, що вдягалася поверх нижньої туніки
- б) строфіум – нагрудна пов'язка
- в) фламмеум – червоне покривало на голову
- г) палла – плед з вишивкою

25. Позначте правильний варіант переліку чинників, достатніх для розлучення римського чоловіка з жінкою, відповідно до «Законів Дванадцяти таблиць»

- а) зловживання вина, безплідність, нехтування релігією
- б) подружня зрада, зловживання вина, капризна поведінка
- в) капризна поведінка, хворобливість, ухилення до хатніх обов'язків
- г) нехтування релігією, подружня зрада, ухилення від хатніх обов'язків

26. Назвіть ім'я римського імператора, який затаврував себе інцестом із сестрами, схильністю до садизму та жорстокості, педерастією, переслідуванням та гвалтуванням жінок, які йому подобалися

- а) Тиберій
- б) Калігула
- в) Клавдій
- г) Нерон

27. Утримувач борделю в Давньому Римі залежно від своєї статі йменувався

- а) лено / лена
- б) лупо / лупа
- в) бустуарій / бустуарія

г) амбулатр / амбулатріса

28. З'ясуйте які зміни у сексуальних відносинах в III–IV ст. відбулися у Римській імперії через поширення християнської моралі

а) заперечення сексуальності й її обмеження потребою продовження роду; поширення асексуальності в подружжі за умов взаємної згоди, а також серед вдівців та вдовиць; припинення сексуальної просвіти у вихованні підлітків; заперечення античних стандартів тілесної краси

б) припинення статевого життя з настанням середнього віку; поширення ранніх шлюбів задля задоволення сексуальної енергії памолоді; припинення сексуальної просвіти у вихованні підлітків; поступова ліквідація спільних для чоловіків та жінок лазень

в) заперечення античних стандартів тілесної краси; встановлення сексуальної дисципліни відповідно до настанов церкви; визнання шлюбу язичників гріховним; припинення статевого життя з настанням середнього віку

г) поширення ранніх шлюбів задля задоволення сексуальної енергії памолоді; негативізація перелюбу; поширення асексуальності в подружжі за умов взаємної згоди, а також серед вдівців та вдовиць; встановлення сексуальної дисципліни відповідно до настанов церкви

29. Найбільшою свободою в період ранньої імперії в Римі серед жінок володіли

а) незаміжні дівчата

б) матрони

в) вдовиці

г) жриці

30. Відомо, що в період принципату шлюб був суто особистою справою, він не реєструвався й не фіксувався. Які ознаки сумісного життя чоловіка та жінки все ж таки визначали їхніх союз в якості шлюбу?

а) публічне визнання самих чоловіка та жінки своє пари в якості подружжя; проживання чоловіка й жінки в одному помешканні протягом тривалого часу; реєстрація народженої дитини парою в муніципальних органах влади; свідчення

батьків жінки про надання приданого; цивільні акти, укладені від імені подружжя

б) угода про встановлення посагу; засвідчення церемонії / ритуалів укладання шлюбу; засвідчення того, що чоловік називав жінку словом «дружина»; публічне визнання самих чоловіка та жінки своєю парою в якості подружжя; передача дітям, народженим парою, фамільного імені батька

в) цивільні акти, укладені від імені подружжя; засвідчення церемонії / ритуалів укладання шлюбу; передача чоловіком свого фамільного імені жінці; викуп нареченої в її батьків; зміна жінкою «дівочого одягу» на «одяг матрони»

г) участь чоловіка та жінки разом у публічних ритуальних діях; викуп нареченої в її батьків; проживання чоловіка й жінки в одному помешканні протягом тривалого часу; угода про встановлення посагу; свідчення відсутності інших сексуальних партнерів у представників пари

Тест 3. Гендерні відносини від Середньовіччя до епохи Просвітництва

1. Який тип покарання передбачався чоловікові за перелюб із заміжною жінкою згідно з законами англосаксонського короля Альфреда (871–899)?

- а) кастрація
- б) відсікання лівої руки
- в) сплата штрафу
- г) церковне покаяння та висилка на три роки

2. Установіть чим був рейпус у Салічній правді франків

- а) викуп за наречену, що надавався її батькам чи опікунам
- б) плата нареченого при сватанні за вдову роду померлого чоловіка чи роду вдови
- в) посаг нареченої
- г) право жінки на оголошення самостійності після трьох років відсутності її чоловіка

3. Позначте методи контрацепції, відомі у Візантії

а) заклинання; окурювання проміжності; перерваний статевий акт; вагінальні свічки

б) вагінальні губки з кислим розчином; окурювання проміжності; пиття фіточаїв; спринцювання вагіни після коїтусу

в) спринцювання вагіни після коїтусу; вагінальні свічки; календарний метод; жіночі кондоми з пергаменту чи бичачого міхуру

г) чоловічі кондоми зі сліпої кішки тварин, риб'ячих міхурів, пергаменту чи тканини; вагінальні губки з кислим розчином; перерваний статевий акт; календарний метод

4. Установіть у яких випадках допускалося оголення жінки у Візантійській імперії (окрім повій та акторок)

а) під час публічного покарання різками

б) під час хрещення та церковного чину оголошення

в) для доведення непорушності цноти перед весіллям

г) під час постригу в монахині

5. Укажіть яке покарання мав винний за зваблення монахині, чужої нареченої або неповнолітньої відповідно «Еклога» (VIII ст.)

а) конфіскація всього майна на користь постраждалої

б) відсікання носу

в) ув'язнення та конфіскація половини майна

г) побиття батогами

6. Установіть види сексу, засуджені Фомою Аквінським

а) скотолозтво; петинг; оральний секс; секс під час менструації

б) оральний секс; гомосексуальний секс; флагеляція; фроттеризм

в) коїтус із «тваринницькими» чи «монструозними» позами; скотолозтво; гомосексуальний секс; мастурбація

г) флагеляція; коїтус із «тваринницькими» чи «монструозними» позами; секс під час менструації; секс із метою отримання задоволення, а не дітонародження

7. Установіть вид найціннішого посагу за дівчиною Західної Європи епохи Середньовіччя

- а) земля
- б) худоба
- в) гроші
- г) хутро або шовкові тканини

8. Визначить умови укладання шлюбу, окреслені римським папою Олександром III (бл. 1105–1181)

- а) вінчання в церкві; неналежність до чернечого ордену; згода батьків чи опікунів нареченого та нареченої; відсутність близьких родинних зв'язків; постування перед вступом у шлюб; відсутність важких хвороб і каліцтва
- б) постування перед вступом у шлюб; сплата внеску церкві; теперішня згода чоловіка та жінки; відсутність важких хвороб і каліцтва; досягнення мінімального віку згоди; попереднє покаяння за гріхи
- в) теперішня згода чоловіка та жінки; майбутня згода чоловіка та жінки; досягнення мінімального віку згоди; відсутність урочистої обітниць цнотливості; відсутність близьких родинних зв'язків; неналежність до чернечого ордену
- г) сплата внеску церкві; попереднє покаяння за гріхи; згода батьків чи опікунів нареченого та нареченої; відсутність урочистої обітниць цнотливості; майбутня згода чоловіка та жінки; відсутність перебування під слідством або кредиторської заборгованості

9. Визначте що могло слугувати підставою для анулювання шлюбу в середньовічній Європі

- а) виявлення кровної спорідненості; таємне дотримання членом подружжя нехристиянської віри; відсутність посагу за нареченою; еректильна дисфункція в чоловіка
- б) наявність нерозірваного попереднього шлюбу в одній зі сторін; недотримання угоди про вступ у шлюб; виявлення кровної спорідненості; відсутність сексуальних зв'язків у парі
- в) еректильна дисфункція в чоловіка; відсутність сексуальних зв'язків у парі; приховування жінкою хвороби чи вагітності; наявність заборгованості

г) незгода батьків, опікунів або господарів нареченого чи нареченої; недотримання угоди про вступ у шлюб; приховування жінкою хвороби чи вагітності; звинувачення жінки у чаклуванні та завороження нареченого

10. Визначить правильно предмет найчисельніших скарг від жінок, поданих на розгляд паризького єпископського суду в сімейних справах в XIV–XV ст.

- а) подружні зради чоловіків
- б) жорстке поводження з боку чоловіка
- в) низький заробіток чоловіка
- г) сексуальні зловживання з боку чоловіків

11. Установіть сферу діяльності з найбільшим відсотком залучення працівниць за наймам у Західній Європі в XVII–XVIII ст.

- а) сільське господарство
- б) промисловість
- в) домашня прислуга
- г) освіта та охорона здоров'я

12. Яким був розподіл соціальних ролей в європейських сім'ях раннього модерну?

- а) чоловік – забезпечення будинку та засобів до існування, жінка – функції матері та помічниці по дому
- б) чоловік – професійна діяльність, жінка – виховання дітей
- в) чоловік – господар у своєму домі, жінки – прислужниця чоловіка
- г) чоловік і жінка – матеріальне забезпечення родини

13. Середній вік вступу жінки в шлюб у Франції та Англії XVII–XVIII ст. складав

- а) 14–16 років
- б) 16–20 років
- в) 22–26 років
- г) 25–30 років

14. Установіть еталон жіночої краси, що панував у Європі XVI ст.

- а) середньої довжини волосся, великі груди, широкі стегна, широка талія, великий рот, довгі стопи, білі зуби, широкі брови та губи, світлі очі
- б) коротке волосся, маленькі груди, вузькі стегна, вузька талія, маленький рот, мініатюрні ступні, вузький лоб, тонкі брови та губи, зелені очі
- в) довге волосся, середні груди, середні стегна, середня талія, середній рот, великі ступні, вузький лоб, широкі брови та губи, світлі очі
- г) довге волосся, маленькі груди, широкі стегна, вузька талія, маленький рот, мініатюрні ступні, білі зуби, тонкі брови та губи, темні очі

15. Установіть європейський канон чоловічої краси XVIII ст.

- а) атлетик, шкіра з рожевим відтінком, мужні риси обличчя
- б) астеник, бліда шкіра, тонкі риси обличчя
- в) пікнік, бліда шкіра, м'які риси обличчя
- г) атлетик, засмагла шкіра, тонкі риси обличчя

16. Позначте символічний елемент вбрання цнотливої нареченої на весіллі у Німеччині в епоху Ренесансу

- а) вуаль
- б) фата
- в) хустина
- г) вінок

17. Установіть обґрунтування криміналізації проституції в період раннього модерну в Європі

- а) звинувачення повій у аморальності, зв'язку із дияволом, чаклунстві та надмірних витратах клієнтів-чоловіків
- б) звинувачення повій у ледацях, розбещенні юнаків, надмірних витратах клієнтів-чоловіків та злочинах проти церкви
- в) звинувачення повій у поширенні люесу, провокуванні злочинності, розбещенні юнаків та руйнації сімейного життя
- г) звинувачення повій у крадіжках, поширенні люесу, униканні громадянського обов'язку та чаклунстві

18. Поширений звичай у багатьох країнах Європи дошлюбного сексу нареченої та нареченого, що відзначався поступовим розкриттям статевої поведінки, а також установленням серйозності намірів юнака, – це

- а) «вечорниці»
- б) «пробна ніч»
- в) «нічні відвідування»
- г) «таємне побачення»

19. Укажіть прізвище захисника інтересів жіноцтва XVII ст., котрий одним із перших стверджував ідентичність здібностей та інтелекту чоловіків і жінок, право останніх на рівну з чоловіками освіту

- а) Рене Декарт
- б) Клод Флері
- в) Франсуа Фенелон
- г) Пуллен де ла Барр

20. Установіть яким було громадське ставлення до холостого життя в епоху Ренесансу в європейських країнах

- а) нейтральне до холостяка, упосліджене до «старої діви»
- б) нейтральне як до холостих чоловіків, так і до жінок
- в) негативне до холостих чоловіків і жінок
- г) негативне до холостого чоловіка, поблажливе до «старої діви»

21. Укажіть якою була мета французької королівської школи Сен-Сір для дівчат із збіднілих дворянських сімей

- а) виховати добру та ніжну обраницю для чоловіка, помічницю у його професійних справах
- б) виховати добру християнку, умілу до розумну господарку
- в) виховати всебічно розвинуту особистість, здатну опанувати професію та жити з неї
- г) виховати даму для вищого світу, яка володіє потрібними манерами та достатньо освічену

22. Назвіть країну, де найраніше з'явилися світські школи-інтернати для дівчат, що вирізнялися високим рівнем освіти

- а) Франція
- б) Англія
- в) Нідерланди
- г) Німеччина

23. Назвіть католицький орден, що в XVII–XVIII ст. спеціалізувався на навчанні дівчат і монахині якого давали обіцянку бідності, цноти, покірності та присвячення себе вихованню

- а) Орден св. Урсули
- б) Ангельські сестри св. Павла
- в) Дочки Марії помічниці християн
- г) Орден Пресвятої Марії з гори Кармель

24. Назвіть ім'я англійської історикині XVIII ст., котра відстоювала ідеали республіканського ладу, демократії та виступала проти експлуатації колоній британською метрополією

- а) Сара Скотт
- б) Еліно́р Джеймс
- в) Кетрін Маколей
- г) Мері Волстонкрафт

25. Назвіть політичне угруповання часів Англійської революції, в рядах якого активну участь брали жінки

- а) кавалери
- б) левелери
- в) дігери
- г) Люди п'ятої монархії

26. Назвіть ім'я французького філософа XVIII ст., який стверджував, що нерівність статей – слідство порочного виховання, гендерної відмінності навчання

- а) Жан Жак Руссо

б) Клод Адріан Гельвецій

в) Дені Дідро

г) Шарль Монтеск'є

27. Укажіть причину, з якої, на думку авторки книги «На захист прав жінок» Мері Волстонкрафт, існує нерівність між жінками та чоловіками

а) обмеження жінок в праві отримувати освіту

б) недоступність політичної діяльності для жінок

в) володіння чоловіками основними засобами виробництва

г) раціоналізм чоловіків і чутливість жінок

28. Укажіть ім'я французького лікаря XVII ст., який довів, що безпліддя є не лише вадою жінок, але і чоловіків

а) Журден Гібле

б) Гаспар Башо

в) Франсуа Морісо

г) Луї де Серр

29. Установіть як у XVII–XVIII ст. називалися місця зібрань освічених містян, – чоловіків і жінок, – для обговорення духовних, культурних, соціальних і політичних питань

а) асамблеї

б) салони

в) ложі

г) клуби

30. Перша газета для жінок, заснована у Франції в XVIII ст., отримала назву

а) «Дамський щоденник»

б) «Пліткарка»

в) «Дамська газета»

г) «Глядачка»

Тест 4. Гендерні відносини від Великої Французької революції до інформаційної епохи

1. На зламі XVIII–XIX ст. у Європі з'явилося явище петіметру. Установіть інше значення цього поняття

- а) денді
- б) представник «золотої молоді»
- в) людина з високими громадянськими якостями
- г) мужлан

2. Укажіть копіювання яких ідеалів покладалося в основу жіночої краси епохи Великої французької революції та ампіру

- а) жінок Стародавнього Сходу
- б) мадон епохи Ренесансу
- в) античних богинь і героїнь
- г) тонких і чутливих панянок епохи рококо

3. Установіть який тип шлюбу домінував у індустріальну епоху XIX ст. в Європі та США

- а) шлюб за коханням
- б) шлюб із розрахунку
- в) шлюб за сексуальною відповідністю
- г) шлюб за спільними інтересами

4. Установіть країну в якій найраніше з'явилися шлюбні оголошення в газетах

- а) Німеччина
- б) Франція
- в) Італія
- г) Великобританія

5. Укажіть в якій країні наприкінці XIX – на початку XX ст. було поширене правило обмеження свободи вступу в шлюб службовців і робітників з боку роботодавця

- а) Росія
- б) Німеччина

в) Італія

г) Австро-Угорщина

6. Установіть в яких країнах найраніше відбувся демографічний перехід наприкінці XIX – на початку XX ст.

а) Німеччина та Австро-Угорщина

б) Росія та Османська імперія

в) Великобританія та Франція

г) США та Канада

7. Установіть причини легалізації проституції в Російській імперії в період правління Миколи I

а) необхідність поповнення доходів скарбниці; намагання держави зробити масовим процес перевиховання повій; сприяння розселенню жінок, що поривали з проституцією, у віддаленні місця імперії; установлення контролю за клієнтурою послуг повій

б) використання проституції для розшуку політичних злочинців; установлення контролю за клієнтурою послуг повій; потреба встановлення лікарського контролю за проституцією; попередження незаконних абортів та потреба виховання незаконнонароджених дітей

в) нездатність держави дедалі протидіяти поширенню проституції в умовах тотальної корупції поліції; потреба встановлення лікарського контролю за проституцією; бурхливий розвиток товарно-грошових відносин суперечив заборонній практиці щодо надання сексуальних послуг; необхідність поповнення доходів скарбниці

г) попередження незаконних абортів та потреба виховання незаконнонароджених дітей; нездатність держави дедалі протидіяти поширенню проституції в умовах тотальної корупції поліції; сприяння розселенню жінок, що поривали з проституцією, у віддаленні місця імперії; скорочення видатків на структуру МВС

8. Установіть функції держави щодо сім'ї в період Першої Республіки у Франції

а) гарантування прав індивіда, підтримка міцності родини, обмеження батьківської влади

б) підтримка міцності родини, невтручання в приватне життя, захист інтересів жінки

в) невтручання в приватне життя, обмеження батьківської влади, надання матеріальних гарантій існування родини

г) надання матеріальних гарантій існування родини, гарантування прав індивіда, обмеження прав жінок

9. Визначте допустимі мотиви негайного розірвання шлюбу з моменту подання заяви однієї із сторін, прописані у французькому законі про розлучення від 20 вересня 1792 р.

а) належність одного з членів подружжя до контрреволюційної організації або його звинувачення в зраді Республіки; нездатність жінки завагітніти; відсутність сексуальних зв'язків у пари; брутальне чи жорстоке поводження з боку одного з членів подружжя; еміграція; втрата чоловіком здатності утримувати родину; виявлення близькородинних зв'язків між членами подружжя

б) божевілля; покарання одного члена подружжя за вироком суду; брутальне чи жорстоке поводження з боку одного з членів подружжя; аморальність; роздільне проживання щонайменше два роки; безвісна відсутність від п'яти років; еміграція

в) виявлення близькородинних зв'язків між членами подружжя; відсутність сексуальних зв'язків у пари; приховування жінкою хвороби чи вагітності; наявність заборгованості; роздільне проживання щонайменше два роки; аморальність; різність характерів

г) безвісна відсутність від п'яти років; різність характерів; приховування жінкою хвороби чи вагітності; покарання одного члена подружжя за вироком суду; втрата чоловіком здатності утримувати родину; належність одного з членів подружжя до контрреволюційної організації або його звинувачення в зраді Республіки; приховування доходів від держави та уникання сплати податків

10. Укажіть яка санкція мала застосовуватися по відношенню до жінки у випадку її обґрунтованого звинувачення у перелюбі за Цивільним кодексом («кодексом Наполеона»)

- а) виплата штрафу та позбавлення посагу
- б) позбавлення волі на два роки
- в) вислання в колонії
- г) громадський осуд

11. Позначте перелік допустимих міських професій для жінок у громадській думці Великобританії першої половини ХІХ ст.

- а) лікарка, вчителька, юристка, фармацевт, модельєр
- б) робітниця заводу, кухарка, вчителька, художниця, поштарка
- в) служниця, кравчиня, модистка, гувернантка, кухарка
- г) поштарка, модистка, лікарка, шахтарка, бібліотекарка

12. Установіть сутність гендерних ідей Шарля Фур'є

- а) моногамність; сприяння багатодітності; статевий поділ праці; общинне виховання дітей; гендерний паритет у формуванні сімейного бюджету; попередження розлучень; протиборство насиллю в сім'ї; патерналізм
- б) гендерний паритет у формуванні сімейного бюджету; рівність статей; взаємозамінність статей; протиборство насиллю в сім'ї; нормалізація ранніх шлюбів; свобода сексуальної поведінки; визнання гомосексуалізму; секспросвіта
- в) рівність статей; ліквідація влади чоловіка над жінкою; вільне право на розлучення; емансипація жінки; взаємозамінність статей; свобода у виборі статевого партнера; легітимізація абортів; широке застосування контрацепції
- г) емансипація жінки; свобода сексуальної поведінки; спільність чоловіків і жінок; общинне виховання дітей; легітимізація абортів; секспросвіта; ліквідація статевого поділу праці; полігамія та поліандрія

13. Перерахуйте засоби контрацепції, поширені наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.

а) перерваний статевий акт; оваріоектомія яєчників; операція Болдуена Марі (створення штучної вагіни); кондоми з кишок тварин чи каучуку; спринцювання розчином із оцтом; використання вагінальних губок

б) кондоми з кишок тварин чи каучуку; сперматоцидні мазі; пероральні контрацептиви; спринцювання розчином із оцтом; жіночі кондоми; вазектомія

в) оваріоектомія яєчників; операція Болдуена Марі (створення штучної вагіни); вазектомія; окурювання вагіни; вживання препаратів із вмістом радія; вагінальні свічки

г) вагінальна спіраль; перерваний статевий акт; сперматоцидні мазі; кондоми з кишок тварин чи каучуку; жіночі кондоми; імуноконтрацепція

14. Хворобливий психічний стан жінок, «жіноче захворювання», опис та санація якого особливо пильно вивчалася медичною наукою у другій половині XIX – на початку XX ст.

а) неврастенія

б) панічні атаки

в) біполярний психічний розлад

г) істерія

15. Установіть основну причину смерті породілля, які прибігали до послуг акушерів, до середини XIX ст.

а) відсутність анестетики у лікарнях

б) «родильна лихоманка» – інфекційне захворювання

в) звернення до кесаревого розтину без наркозу

г) неспроможність акушерів правильно перегорнути малечу

16. Укажіть в якому році вперше жінки взяли участь в Олімпійських іграх

а) II Олімпійські ігри в Парижі 1900 року

б) III Олімпійські ігри в Сент-Луїсі 1904 року

в) IV Олімпійські ігри в Лондоні 1908 року

г) V Олімпійські ігри в Стокгольмі 1912 року

17. Поширені погляди на гігієну статевого життя в XIX ст. налаштовували жінок на уникання сексу під час

- а) менструації
- б) алкогольного сп'яніння
- в) подорожі
- г) вагітності та годування груддю малечі

18. Установіть країну епохи модерну, яка першою впровадила карну відповідальність за здійснення абортів

- а) Франція
- б) Англія
- в) США
- г) Італія

19. Установіть причину з якої американські та англійські профспілки в другій половині XIX ст. уникали прийому до своїх організацій жінок

- а) сексистська установка на те, що боротьба за трудові права – не жіноча справа
- б) з метою огороження представниць «слабкої» статі від труднощів соціальної боротьби і з урахування домашніх зобов'язань жінок
- в) низька оплата праці жінок, що впливало б на зниження вимог тред-юніонів до роботодавців
- г) запобігання виникнення в профспілках романтичних відносин, ревностей та скандалів

20. Установіть основне коло питань, якими опікувалися жіночі благодійні товариства в XIX – на початку XX ст.

- а) сприяння діяльності Червоного Хреста; підтримка материнства; професійне навчання жінок; сприяння розвитку фемінізму; боротьба за виборчі права жінок
- б) боротьба за виборчі права жінок; захист інтересів повій та інших соціально уражених груп населення; утворення жіночих профспілок; пропаганда гендерної рівності; боротьба за легалізацію абортів
- в) захист інтересів гомосексуалістів; сексуальна просвіта; надання допомоги нужденним; пропаганда гендерної рівності; сприяння розвитку фемінізму

г) надання допомоги нужденним; пропаганда моралі та гігієни; захист інтересів повій та інших соціально уражених груп населення; захист трудових прав жінок; сприяння діяльності Червоного Хреста

21. Назвіть країну, громадянки якої найраніше за усіх інших жінок світу отримали виборчі права

а) Австралія

б) Нова Зеландія

в) Канада

г) Південно-Африканський Союз

22. Установіть якими були наслідки Світової економічної кризи 1929–1932 рр. для жінок-працівниць у країнах Західної Європи та Нового Світу

а) обмеження працевлаштування жінок; масове звільнення жінок із державної служби та сфери освіти; обмеження жінок в отриманні допомоги з безробіття або виплата зменшеної в порівнянні з чоловіками допомоги; пропозиція молодим жінкам шлюбного займу замість роботи

б) перетікання жіночої робочої сили зі сфери промисловості і сільського господарства в сферу обслуговування; зростання зайнятості жінок через безробіття їхніх чоловіків; обмеження жінок в отриманні допомоги з безробіття або виплата зменшеної в порівнянні з чоловіками допомоги; посилення еміграції працівниць в колонії та країни з високими темпами економічного зростання

в) масове звільнення жінок із державної служби та сфери освіти; посилення еміграції працівниць в колонії та країни з високими темпами економічного зростання; посилення зайнятості жінок проституцією та втягування їх у кримінальні справи; зростання чисельності абортів

г) зростання чисельності абортів; пропозиція молодим жінкам шлюбного займу замість роботи; збільшення кількості професій, які засвоювали жінки; втягування жінок у міжнародних комуністичний рух

23. Назвіть країну, де найраніше з'явилися світські школи-інтернати для дівчат, що вирізнялися високим рівнем освіти

а) Франція

- б) Англія
- в) Нідерланди
- г) Німеччина

24. Назвіть провідний друкований орган феміністок Франції наприкінці XIX – на початку XX ст.

- а) «Революція»
- б) «Рівність»
- в) «Фронда»
- г) «Робітниця»

25. Укажіть ім'я американської феміністки XIX ст., котра виступала за реформу жіночого одягу (брюки замість спідниці), а також видавала першу феміністську газету в США

- а) Сюзан Ентоні
- б) Амелія Блумер
- в) Елізабет Стентон
- г) Абігайль Адамс

26. Укажіть в якій царині феміністкам у другій половині XIX – на початку XX ст. вдалося добитися найбільших успіхів

- а) жіноча освіта
- б) охорона трудових прав жінок
- в) виборче право для жінок
- г) підтримка материнства та права жінок на аборти

27. Установіть провідні форми боротьби учасниць жіночого руху за свої права на початку XX ст.

- а) бойкот сплати податків, експропріація власності противників виборчого права для жінок, терористичні акти, страйки
- б) демонстрації, бойкот сплати податків, голодування, акції насилля по відношенню до консервативних політиків та стражів порядку та закону
- в) страйки, демонстрації, судові позови, зрив голосування на виборах

г) голодування, зрив голосування на виборах, експропріація власності противників виборчого права для жінок, самоспалення

28. Укажіть ім'я радянської громадської діячки, яка обґрунтовувала необхідність упровадження нового гендерного порядку, за яким чоловік та жінка мали поєднувати сексуальний зв'язок із почуттям долгу перед колективом, будучи позбавлені залежності від побуту

а) Лариса Рейснер

б) Інеса Арманд

в) Катерина Пешкова

г) Олександра Коллонтай

29. Визначить сферу жіночих занять за уявленнями лідерів НСДАП

а) промисловість, культура, освіта

б) церква, кухня, діти

в) виховання, фізкультура, просвіта

г) читання, домашнє господарство, танці

30. Установіть заходи здійснені керівництвом фашистської Італії з метою підвищення народжуваності

а) обмеження продажу контрацептивів; кредитування на народження дитини та шлюб; влаштування побачень між ув'язненими чоловіками та жінками; податкові пільги для багатодітних чоловіків; спеціальне оподаткування холостяків; ліквідація інституту незаконнонароджених дітей; лібералізація шлюбного законодавства

б) сприяння переселенню в Італію жителів інших європейських країн; лібералізація шлюбного законодавства; обмеження продажу контрацептивів; страхування матерів; цензура сексуальної просвіти; прогресивні виплати за народження дітей; кредитування будівництва житла для молодих сімей

в) податкові пільги для багатодітних чоловіків; страхування матерів; надання відпусток жінкам по народженню дитини; кредитування на народження дитини та шлюб; цензура сексуальної просвіти; заборона абортів; спеціальне оподаткування холостяків

г) прогресивні виплати за народження дітей; відкриття державних інтернатів для дітей, яких зрікалися батьки; кредитування на народження дитини та шлюб; заборона абортів; переміщення жінок із регіонів, де відчувався брак чоловіків до колоній; кредитування будівництва житла для молодих сімей; влаштування побачень між ув'язненими чоловіками та жінками

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Основні:

- А. Біблія
- Б. Коран
- В. Трипітака

1. Гендерний підхід: історія, культура, суспільство / Під ред. Л. Гентош, О. Кісь. Львів: ВНТЛ-Класика, 2003. 250 с.
2. Енгельс Ф. Походження сім'ї, приватної власності і держави у зв'язку з дослідженнями Льюїса Г. Моргана. К.: Політвидав України, 1981. 186 с.
3. Жінки Центральної та Східної Європи у Другій світовій війні: гендерна специфіка досвіду в часи екстремального насильства: збірник наукових праць / за наук. ред. Г. Грінченко, К. Кобченко, О. Кісь. К.: ТОВ «АРТ КНИГА», 2015. 335 с.
4. Ігнатенко І. Жіноче тіло у традиційній культурі українців. Харків: КСД, 2016. 224 с.
5. Ігнатенко І. Тіло, секс, шлюб. Історія інтимних стосунків в українських традиціях. К.: Віхола, 2023. 256 с.
6. Ігнатенко І. Чоловіче тіло у традиційній культурі українців. Харків: КСД, 2016. 224 с.
7. Кімел Майкл С. Гендероване суспільство. К.: Сфера, 2003. 490 с.
8. Кісь О. Жінка в традиційній українській культурі (друга половина XIX – початок XX ст.): монографія. Львів: б. в., 2012. 287 с.
9. Кон І. С. Вступ до сексології. К.: Либідь, 1991. 304 с.
10. Махній М. М. Еволюція інтимності: від Едему до Мережі. К.: Academia.edu, 2017. 520 с.
11. Мілет К. Сексуальна політика. К.: Основи, 1998. 619 с.
12. Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу (1921–1928 рр.): Колективна монографія / Відп. ред. С. В. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України. [Кн. 1], ч. 1. К.: Інститут історії України НАН України, 2010. 445 с. (3 історії повсякденного життя в Україні).
13. Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу (1921–1928 рр.): Колективна монографія / Відп. ред. С. В. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України. [Кн. 1], ч. 2. К.: Інститут історії України НАН України, 2010. 382 с. (3 історії повсякденного життя в Україні).
14. Народна культура українців: життєвий цикл людини: історико-етнологічне дослідження у 5 т. [наук. ред. М. Гримич]. К.: Дуліби, 2012. Т. 3: Зрілість. Жіноцтво. Жіноча субкультура. 2012. 480 с.
15. Основи теорії гендеру: навчальний посібник / Відповід. ред. М. М. Скорик. К.: К. І. С., 2004. 536 с.
16. Повоєнна Україна: нариси соціальної історії (друга половина 1940-х – середина 1950-х рр.): Колективна монографія / Відп. ред. В. М. Даниленко. НАН

- України. Інститут історії України. [Кн. 2], ч. 1–2. К.: Інститут історії України НАН України, 2010. 351 с. (З історії повсякденного життя в Україні).
17. Повоєнна Україна: нариси соціальної історії (друга половина 1940-х – середина 1950-х рр.): Колективна монографія / Відп. ред. В. М. Даниленко. НАН України. Інститут історії України. [Кн. 2], ч. 3. К.: Інститут історії України НАН України, 2010. 336 с. (З історії повсякденного життя в Україні).
18. Раєн К., Джета К. Світанок сексу. К.: Темпора, 2012. 506 с.
19. Рош А. Перша Стать. К.: Основи, 2018. 248 с.
20. Смоляр Л. Жіночі студії в Україні: Жінка в історії та сьогодні: монографія. Одеса: Астропринт, 1999. 440 с.
21. Соціальні трансформації в Україні: пізній сталінізм і хрущовська доба: Колективна монографія / Відп. ред. В. М. Даниленко; Ред.-упоряд. Н. О. Лаас; Авт. кол.: О. Г. Бажан, П. М. Бондарчук, В. К. Борисенко, О. В. Булгакова, В. М. Даниленко, П. І. Киричевський, В. О. Крупина, Н. О. Лаас, В. М. Мазур, М. К. Смольницька, Н. М. Хоменко, В. П. Швидкий, О. В. Янковська. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2014. 697 с.
22. Українське радянське суспільство 30-х рр. ХХ ст.: нариси повсякденного життя / Відп. ред. С. В. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2012. 786 с. (З історії повсякденного життя в Україні).
23. Фуко М. Історія сексуальності. Т. 2: Інструмент насолоди. Харків: ОКО, 1999. 288 с.
24. Forel A. La question sexuelle: exposée aux adultes cultivés. Paris: G. Steinheil, 1906. 603 p.
25. Foucault M. Histoire de la sexualité I: La volonté de savoir. Paris, Gallimard, coll. «Tel», 1994, 211 p.
26. Fuchs E. Geschichte der erotischen Kunst. Outlook Verlag, 2022. 552 p.
27. History of Women in the West, Volume I: From Ancient Goddesses to Christian Saints / Edited by Pauline Schmitt Pantel. Harvard University Press, 1992. 247 p.
28. Kinsey A. C., Pomeroy W. B., Martin C. E. Sexual Behavior in the Human Male. Philadelphia, PA: W.B. Saunders, 1948. 787 p.
29. Kinsey A. C., Pomeroy W. B., Martin C. E., Gebhard P. H. Sexual Behavior in the Human Female. Philadelphia, PA: W.B. Saunders, 1953. 896 p.
30. Reich W. The sexual revolution. Toward a self-governing character structure. N-Y: Orgone Institute Press, 1945. 273 p.

Додаткові:

1. Альков В., Робак І. Проблема проституції на теренах Харківської губернії у XVIII – на початку ХХ ст.: соціальний та медичний аспекти. *Краєзнавство*. 2016. № 3-4. С. 147–158.
2. Альчук М. Філософсько-правові засади гендерної культури в Україні. *Філософська антропология та сучасність (пам'яті В. Г. Табачковського)*. К.: Стилос, 2008. С. 377–388.
3. Балади. Кохання та дошлюбні взаємини / Упорядники: О. І. Дей, А. Ю. Ясенчук, А. І. Іваницький. К.: Наукова думка, 1987. 472 с.

4. Балущок В. Обряди ініціації українців та давніх слов'ян. Львів; Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1998. 216 с.
5. Балади. Родинно-побутові стосунки / Упорядники: О. І. Дей та ін. К.: Наукова думка, 1988. 528 с.
6. Бандурка: Українські сороміцькі пісні / Упоряд. М. Сулима. К.: Дніпро, 2001. 280 с.
7. Барков І. Деякі аспекти з історії проституції м. Олександрівськ другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Частина І. URL: <http://www.historians.in.ua/index.php/doslidzhennya/1358-illia-barkov-deiaki-aspekty-z-istorii-prostytutsii-m-oleksandrivsk-druhoi-polovyny-khikh--pochatku-khkh-st-chastyna-i>.
8. Барков І. Деякі аспекти з історії проституції м. Олександрівськ другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Частина 2. URL: <http://www.historians.in.ua/index.php/doslidzhennya/1360-illia-barkov-deiaki-aspekty-z-istorii-prostytutsii-m-oleksandrivsk-druhoi-polovyny-khikh--pochatku-khkh-st-chastyna-ii>.
9. Бовуар С. де. Друга стаття. Т. 1. К.: Основи, 1994. 390 с.; Т. 2. К.: Основи, 1995. 392 с.
10. Боплан Г. Л. В. де. Опис України. Львів: Мета, 1998. 179 с.
11. Борисенко В. Весільні звичаї та обряди на Україні. К.: Наукова думка, 1988. 188 с.
12. Буряк Л. Жінка в українському соціумі: історичні студії другої половини ХІХ ст. – початку ХХ ст. *Українознавчий альманах*. 2011. Вип. 6. С. 67–71.
13. Вислоцька М. Мистецтво кохання. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Wislocka_Michalina/Mystetstvo_kokhannia/.
14. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. К.: Оберіг, 1993. 590 с.
15. Гейдар Л., Довбах А. Быть лесбиянкой в Украине: обретая силу. К.: б. в., 2007. 122 с.
16. Гендер по-радянськи: навантаження жінки в СРСР звужувало коло обов'язків чоловіка. URL: <http://tyzhden.ua/History/44370>.
17. Грабовська І. Гендерна рівність як проблема конституціоналізму доби Української революції 1917–21 років. *Незалежний культурологічний часопис*. 2003. Вип. 27. С. 111–112.
18. Грабовська І., Купцова Т., Талько Т. Репрезентація архетипів у гендерних стереотипах української культури. К.: Видавець ПП Лисенко М. М., 2012. 196 с.
19. Гришко В., Лівчук С. Історичні передумови формування гендерної нерівності у суспільстві. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 2. С. 141–145.
20. Гуревич З. А., Ворожбит А. І. Статеве життя селянки. К.: Медвидав, 1931. 107 с.
21. Герлінг Др. Дівчина, з якою не треба женитися? Нью-Йорк: б. в., 1965. 23 с.
22. Діса К. Історія сексуальності ранньомодерної доби: уявлення і дискусії на зламі ХХ і ХХІ століть. *Соціум. Альманах соціальної історії*. 2010. Вип. 9. С. 392–401.

23. Довга Л. Уявлення про гріх та чесноту в українських текстах XVII ст. *Соціум. Альманах соціальної історії*. 2003. Вип. 3. С. 241–248.
24. Дягілев В. М. Історичні аспекти гендерної політики в Україні (соціально-правовий статус жінки в українській історії). *Формування гендерного паритету в контексті сучасних соціально-економічних перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 5-7 грудня 2002 р.)*. К.: Держ. ін-т проблем сім'ї та молоді; Український ін-т соц. дослідж., 2002. С. 75–78.
25. Ендшьо Д. Е. Секс та релігія. Від балу цноти до благословенної гомосексуальності. Львів: Вид-во Анетти Антоненко; Київ: Ніка-Центр, 2017. 304 с.
26. Ерхард Уте. Хороші дівчатка відправляються на небеса, а погані – куди захочуть. К.: Омега-Принт, 2016. 192 с.
27. Жінки та історія: гендерні виміри повсякденного життя (1970–1980-ті роки) / Наук ред. О. Кісь, Т. Мелашвілі. К.: б. в., 2021. 62 с.
28. Ігнатенко І., Оприско О. «Ідеальна жінка»: уявлення про жіночу красу в СРСР у 1920–1930-ті роки. *Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць*. Вип. 42. С. 178–183.
29. Ігнатенко І. «Любострасні» хвороби: погляди на етіологію та лікування методами народної медицини. *Етнічна історія народів Європи*. 2011. Вип. 35. С. 97–102.
30. Калуга В. Ф. Приречена сексуальністю. Проблема ідентичності людини з огляду на її сексуальну природу: монографія. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2011. 488 с.
31. Камасутра. Харків: Фоліо, 2023. 288 с.
32. Кісь О. Дефініції фемінізму. *Незалежний культурологічний часопис «І»*. 2000. № 17. С. 14–21.
33. Кісь О. Р. Жіноча історія як напрямок історичних досліджень: становлення феміністської методології. *Український історичний журнал*. 2012. № 2. С. 159–172.
34. Кісь О. Р. Жіночий досвід ГУЛАГу: стан досліджень та джерельні ресурси в українському контексті. *Український історичний журнал*. 2016. № 3. С. 125–138.
35. Козуля О. Жінки в історії України. К.: УЦДК, 1993. 255 с.
36. Кравець О. М. Сімейний побут і звичаї українського народу. Історико-етнографічний нарис. К.: Наукова думка, 1966. 198 с.
37. Кривоший О. П. Жінка в суспільному житті України за часів козаччини: історичні розвідки. Запоріжжя: Поліграф, 1998. 67 с.
38. Кривоший О. П. Материзна. Жінка в правовій культурі українського народу (X – пер. пол. XVII ст.). Запоріжжя: Поліграф, 2001. 95 с.
39. Кругляк М. Аборт – злочин чи особисте право кожної жінки (на прикладі підросійської України XIX – початку XX ст.). *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. Збірник наукових праць*. 2021. Вип. 37. С. 17–31.

40. Кудінов Д. Колхозниця: гендерная история советского крестьянства. URL: <http://latifundist.com/blog/read/1365-kolhoznitsa-gendernaya-istoriya-sovetskogo-krestyanstva>.
41. Кудінов Д. В. Виховання хлопців у Давньому Римі: соціокультурний вимір. *Суспільно-політичні процеси на українських землях: історія, проблеми, перспективи: матер. VI Всеукр. наук.-практ. конф. (Суми, 19 квітня 2019 р.)* / ред. колегія: В. М. Власенко, С. І. Дегтярьов, В. М. Король та ін. Суми: СумДУ, 2019. С. 72–90.
42. Кудінов Д. До питання про виховання в Давньому Римі. *Формування громадянської культури в Новій українській школі: традиційні та інноваційні практики: збірник матеріалів конференції* / За заг. ред. Г. Л. Єфремової, С. М. Луценко, Л. П. Івашини. РВВ СОІППО, Суми, 2020. С. 142–148.
43. Кудінов Д. В. Правове регулювання проституції в Російській імперії. *Актуальні питання юриспруденції: теоретичний та практичний виміри: матеріали Четвертої Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 23 квітня 2021 року)*. Суми: СумДУ, 2021. С. 106–112.
44. Кудінов Д. В. Проблема кризи батьківства в роботах Ігоря Кона: бібліографічний аналіз. *Педагогічний альманах: Збірник наукових праць*. 2010. Вип. 7. С. 229–236.
45. Кухаренко О. О. Елементи сексуальної культури в тотемічних обрядах і тваринному культі. *Культура України: зб. наук. пр.* 2013. Вип. 40. С. 75–84.
46. Кухаренко О. О. Сексуальна культура та правомірність використання цього терміна в культурологічних дослідженнях. *Культура України: зб. наук. пр.* 2012. Вип. 38. С. 94–104.
47. Лозинський Й. І. Українське весілля. К.: Наукова думка, 1992. 174 с.
48. Маєрчик М. Дошлюбні інтимні стосунки серед молоді в селах і містах Східної та Центральної України на початку ХХ століття. *Україна Модерна*. № 6 (17). 2010. С. 101–112.
49. Маларек В. Наташі: сучасна світова секс-торгівля. К.: б. в., 2004. 299 с.
50. Маслійчук В. Девіантна поведінка жінки на Слобожанщині у 80-х – 90-х рр. ХVІІІ ст. (за матеріалами повітових судів Харківського намісництва). Соціум. Альманах соціальної історії. Вип. 5. С. 197–215.
51. Олійник Н. Жіноча преса в Україні: минуле та сучасність. *Незалежний культурологічний часопис*. 2003. Вип. 27. С. 97–102.
52. Орлова Т. В. Жінка в історії України. Автореф. дис. ... докт. іст. наук: 07.00.06. К., 2010. 33 с.
53. Орлова Т. В. Українська селянка за умов колективізації та голодомору: історіографічний аналіз. *Етнічна історія народів Європи*. 2009. Вип. 28. С. 55–64.
54. Орлова Т. В. Історіографічний огляд здобутків науковців діаспори минулого століття у вивченні українського жіночого руху. *Гілея*. 2009. Вип. 24. С. 131–138.
55. Орлова Т. В. Фемінізм в Україні: проблема та історіографія. *Історичний журнал*. 2009. № 4. С. 47–58.

56. Пансевич Ю. В. Історичні витоки питання гендерної рівності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: право.* 2013. Вип. 23. Ч. 1. Т. 1. С. 80–82.
57. Пушкарьова Н. Жіночі та чоловічі уста у церковному та світському дискурсах доіндустріальної Росії Х – початку ХІХ ст. *Етнографія статевого життя і тілесності.* К.: б. в., 2013. С. 149–172.
58. Рябченко О. Гендерна історія. *Історіографічний словник: Навч. посіб. для студентів історичних факультетів університетів: Збірник.* Харків: Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив, 2004. С. 19–22.
59. Спільне. 2013. № 6: Гендер і праця. URL: <https://commons.com.ua/uk/zhurnal-spilne-6-gender-i-pratsya/>.
60. Українки в історії / Під ред. В. Борисенко. К.: Либідь, 2004. 324 с.
61. Федченко Є. Е. Гендер та сексуальність у релігійних і соціально-політичних практиках та візуальній культурі Давнього Риму (І ст. до Р. Х. – І ст. після Р. Х.). Дис. ... докт. філ.: 032. К., 2021. 276 арк.
62. Федченко Є. Гендерно-соціальна модель Давнього Риму: військовий та колоніальний аспекти. *Věda a perspektivy.* 2021. № 2 (2). С. 107–115.
63. Федченко Є. Сексуальність і гумор у Давньому Римі: переосмислення та нові варіації. *Etniak.* 2019. № 3 (27). С. 189–200.
64. Філіпенко Л. Російські жіночі журнали початку ХХ століття: розмаїття типів та напрямів. *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: збірник наукових праць.* 2011. Вип. 14. С. 307–316.
65. Фройд З. Психологія сексуальності. Харків: Фоліо, 2018. 153 с.
66. Фромм Е. Мистецтво любові. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 192 с.
67. Хамітов Н. Екзистенційний вимір статі. *Людина в есенційній та екзистенційних вимірах.* К.: Наука думка, 2004. С. 223–244.
68. Швидкий В. Гендер по-шахтарські. *Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика.* 2017. Вип. 22. С. 187–203.
69. Шкіряк-Нижник З. А., Непочатова Е. І. Дівчинка – дівчина – жінка – мати. К.: Т-во «Знання» УРСР, 1989. 48 с.

Методичне видання

КУДІНОВ Дмитро Валерійович

Гендерна історія людства: комплекс тестових завдань до самостійної роботи

Відповідальний за випуск Д. В. Кудінов

Комп'ютерний набір і верстка Д. В. Кудінов

Підписано до друку.....

Формат 60×84/16. Гарнітура Times New Roman.

Папір офсетний. Друк офсетний. Ум друк арк.. ....

Ум. Фарб.-відб. .... Обл.-вид. арк.. ....

Тираж ... пр.. Вид №...

Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка

40002 м. Суми, вул. Роменська, 87

Свідоцтво ДК № 231 від 02.00.2000

Виготовлено на обладнанні СумДПУ імені А. С. Макаренка